

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 220/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Blaško & partners s. r. o., Žriedlová 3, Košice, proti postupu Krajského súdu v Košiciach konaní sp. zn. 3Cob/4/2023 a proti jeho uzneseniu č. k. 3Cob/4/2023-164 z 28. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a žiada priznanie náhrady trov konania. Žiada, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd Rožňava (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 4Cb/3/2022-92 z 22. februára 2022 zriadil na nehnuteľnostiach žalovaného na návrh sťažovateľa v jeho prospech podľa § 343 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) záložné právo, a to na zabezpečenie pohľadávky sťažovateľa voči žalovanému, ktorej právnym dôvodom je nárok na zaplatenie 118 938,17 eur s príslušenstvom. Zároveň okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť podať žalobu vo veci samej do 30 dní od právoplatnosti predmetného uznesenia.

3. Okresný súd Košice I uznesením z 12. apríla 2022 vyhlásil na majetok žalovaného konkurz. Z uvedeného dôvodu okresný súd vyzval 11. októbra 2022 správcu konkurznej podstaty i žalovaného úpadcu na vyjadrenie, či súhlasia s pokračovaním v konaní. Vychádzal z § 47 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), podľa ktorého v konaniach prerušených vyhlásením konkurzu možno pokračovať na návrh správcu, pričom ak návrh na pokračovanie v konaní nie je podaný do konca prvej schôdze veriteľov, súd vyzve správcu a dlžníka na jeho podanie v lehote nie kratšej ako 30 dní; nepodanie návrhu na pokračovanie v konaní v určenej lehote má účinky späťvzatia žaloby. Žalovaný sa v určenej lehote nevyjadril a správca oznámil svoj nesúhlas s pokračovaním v konaní. Preto okresný súd uznesením č. k. 4Cb/3/2022-141 zo 7. decembra 2022 konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil a stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie. Podľa jeho názoru skutočnosť, že správca nesúhlasí s pokračovaním v spore, nemôže mať vplyv na zastavenie konania. Predmetom konania bolo zriadenie zabezpečovacieho opatrenia ako procesného inštitútu na vytvorenie zákonných podmienok pre vymáhanie práv uplatnených v primárnom konaní, konanie bolo svojvoľne zastavené po jeho prerušení a sťažovateľ ako pán sporu nemal do uznesenia akékoľvek informácie o priebehu súdneho konania. Podľa sťažovateľa mu preto procesným postupom okresného súdu bolo znemožnené riadne aplikovať prostriedky procesného útoku a vymáhať svoje práva súdnou cestou, keďže potreba zabezpečovacieho opatrenia stále trvá a nepominula. Zdôraznil, že konanie o zabezpečovacom opatrení bolo zastavené skôr, ako došlo k doručeniu primárneho rozhodnutia o zastavení konania, v ktorom sa pohľadávka uplatňuje, teda ešte nebolo právoplatne rozhodnuté o primárnom nároku a už sa s ním súvisiace konania zastavovali.

5. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu. Zastavenie konania bolo podľa jeho názoru dôvodné, pretože na majetok žalovaného bol vyhlásený konkurz (čoho následkom je prerušenie konania podľa § 47 ods. 1 ZKR) a nebol podaný návrh na pokračovanie v konaní, čo má účinky späťvzatia návrhu. Ak ide o konanie, ktoré môže mať vplyv na rozsah konkurznej podstaty, resp. o konanie o nárokoch, ktoré majú byť z konkurznej podstaty uspokojené, prerušenie konania nastupuje priamo zo zákona (bez potreby procesného rozhodnutia) a následná neexistencia návrhu na pokračovanie v konaní má priamo zo zákona účinky späťvzatia žaloby.

III.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu má za následok zastavenie konania, ktoré už bolo právoplatne a vydaním rozhodnutia o zriadení zabezpečovacieho opatrenia (uznesenie okresného súdu z 22. februára 2022) skončené. Zmyslom konania o zabezpečovacom opatrení je poskytnutie súdnej ochrany pohľadávke, ak je daná obava z ohrozenia exekúcie. O to viac pohľadávke, ktorá je dotknutá konkurzom, keďže v opačnom prípade by sa strácal účel zabezpečovacieho opatrenia a úplne by sa popieral zmysel tohto inštitútu. Okresný súd už meritórne rozhodol vo veci, a teda zabezpečovacie opatrenie nariadil, a tak sťažovateľovi nie je zrejmé, prečo po právoplatnosti rozhodnutia znovu svojvoľne rozhodol o zastavení identického konania.

7. Nesúhlas správcu s pokračovaním súdneho konania podľa sťažovateľa nemôže mať vplyv na zastavenie konania. Sťažovateľ navyše dodnes nemá vedomosť, či správca súhlasil alebo nesúhlasil s pokračovaním sporu. Procesným postupom okresného súdu mu bolo znemožnené riadne využiť prostriedky procesného útoku a domáhať sa svojich práv, keďže potreba zabezpečovacieho opatrenia stále trvá a nepominula.

8. Sťažovateľ skončením konania môže stratiť postavenie zabezpečeného veriteľa v konkurze, ktorý stále trvá. V čase rozhodovania súdu o odvolaní mal sťažovateľ legitímne očakávania, že ostane riadne zabezpečeným veriteľom, avšak súd svojím protizákonným rozhodnutím zmaril ústavné právo sťažovateľa. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd poukazuje na nesúhlas správcu s pokračovaním v spore, avšak vôbec neuvažuje o tom, že správca sa vyjadruje k aktívnym súdnym konaniam, nie skončeným a právoplatným.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť právnej (súdnej) ochrany, a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

10. Dôvody ústavnej sťažnosti, ktorými je ústavný súd podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný, sa koncentrujú do sťažovateľovho presvedčenia, že mu krajský súd (a pred ním i okresný súd) zastavením konania odňal právo uplatniť prostriedky procesného útoku a v dôsledku toho mu znemožnil domáhať sa jeho práv súdnou cestou.

11. Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ bol poučený o práve podať proti nemu dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ak to zákon pripúšťa. Právna skutočnosť vyhlásenia konkurzu nemá za následok kvalifikáciu napadnutého rozhodnutia ako uznesenia vydaného v konaní podľa ZKR, čo by prípustnosť dovolania podľa § 198 ods. 1 ZKR vylučovalo. Potvrdzujúce uznesenie krajského súdu je totiž uznesením vydaným v civilnom sporovom (nie konkurznom) konaní a má základ v ustanoveniach CSP.

12. Znemožnenie využitia procesných práv v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces zakladá podľa § 420 písm. f) CSP prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho

súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Rovnaká námietka je zároveň aj zákonom aprobovaným dôvodom dovolania, ktoré je procesne prípustné. Preto, ak je sťažovateľ presvedčený, že rozhodnutím krajského súdu majúcim za následok právoplatné zastavenie konania o návrhu, s ktorým sa na okresný súd obrátil, bolo porušené jeho práv zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru a základné práva zaručené čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, mohol proti uvedenému uzneseniu podať dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok. Uznesenie krajského súdu potvrdzujúce prvoinštančné rozhodnutie o zastavení konania totiž predstavuje rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí. Súčasne takéto rozhodnutie tvorí integrálnu súčasť procesného postupu konajúceho súdu.

13. Ústavný súd už v naznačenom smere vyslovil právny názor, podľa ktorého aplikácia procesných noriem, ktorá vedie k procesnému rozhodnutiu, je vo svojej podstate na strane jednej nemeritorným právnym posúdením, no na strane druhej je aj procesným postupom tak, ako ho predpokladá § 420 písm. f) CSP. Preto je ústavne neudržateľný právny názor, podľa ktorého je z prieskumu podľa § 420 písm. f) CSP vylúčený prieskum takých rozhodnutí, ktoré namietajú nesprávne právne posúdenie procesných noriem. Práve naopak, § 420 písm. f) CSP je priestorom ochrany tých základných práv, do ktorých bolo zasiahnuté rôznymi nesprávnymi procesnými postupmi a rozhodnutiami (III. ÚS 225/2020).

14. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti netvrdil, tým menej preukazoval podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku proti kritizovanému uzneseniu krajského súdu. Nevyčerpal teda prostriedok, ktorý mu zákon priznáva na ochranu jeho základných práv a práva zaručeného dohovorom. Preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

15. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého uznesenia, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania). Z rovnakého dôvodu nebolo relevantné zaoberať sa návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. apríla 2023

Robert Šorl
predseda senátu